

DEKLINAČNÉ VZORY NEUTIER V SLOVENČINE

- **vzory: mesto (gymnázi-um, epitetet-on), srdce, dievča, vysvedčenie**
- slovenské neutrá sa v singulári skloňujú ako maskulína, v pluráli ako feminína
- v **D pl., L pl., I pl.** majú koncovky ako feminína, v češtine ako maskulína (k mestám – k městům, mestách – městech, mestami – městy)
- v **N pl.** majú slovenské neutrá koncovku **-á**, české koncovku **-a** (slová – slova, kiná – kina, pravidlá – pravidla)

vzor MESTO: podstatné mená stredného rodu zakončené na **-o, -um, -on**, pred ktorými je tzv. nie mäkký konsonant (mesto, kritérium, epiteton, slnko, slovo)

- L sg. primárna koncovka **-e** (o meste, v kine)
koncovka **-u** býva v L sg. po **k, g, h, ch** a po **vokáloch** (Slovensko – na Slovensku, ticho – v tichu, múzeum – v múzeu)
- G pl. je **-ø**, kvantitatívna alternácia (podobne ako v ženskom rode) miest, kín, slnk
- G pl. **-í** neutrá zakončené na **-io, -eum, -ium** (rádio → rádií), na samohlásku **i (y), a, e, u** (trio, gymnázium, kolégium, kritérium, kakao)
- v N, D a L pl. po krátkej slabike koncovky **-á, ám, -ách** (mestá, mestám, mestách)
- v N, D a L pl. po dlhej slabike koncovky **-a, -am, -ach** (miesta, miestam, miestach)

vzor SRDCE: podstatné mená stredného rodu zakončené na morfému **-e**, pred koncovkou je mäkký konsonant (pole, slnce)

- v G pl. je väčšina substantív **bez koncovky** (srdce →srdc) **výnimky: -í** (more, pole)
- v N, D a L pl. po krátkej slabike koncovky **-ia, -iam, -iach** (vajcia, vajciam, vajciach)
- v N, D a L pl. po dlhej slabike koncovky **-a, -am, -ach** (pomnožné substantíva pľúca, pľúcam, pľúcach)
- neutrum vajce sa skloňuje ako srdce, v G pl. má tvar **vajec**

vzor VYSVEDČENIE: neutrá zakončené na morfému **-ie** (písanie, pitie, námestie) **!všetky gramatické morfémy sú dlhé a nepodliehajú rytmickému zákonu! (prútie, skálie)**

vzor DIEVČA: hlavne mená mláďat zakončené na morfému **-a, -ä** (tela, levíča, holúbä, žriebä)

- v pluráli majú niektoré (zvyčajne frekventované pomenovania zvierat) substantíva dvojtvar **-atá/-ence** (mača, vtáča, háďa, húsa), niektoré len príznakový tvar **-ence**: kurence, deťúrence alebo len neutrálny tvar **-atá**: zviera, žriebä, kurča

Podstatné mená **oko** a **ucho** – ak označujú časti tela, majú v tvaroch **plurálu** zvláštne (duálové) tvary, v tvaroch **singuláru** majú pravidelné skloňovanie podľa vzoru mesto

N oči oká uši uchá

G očí ôk uší úch

D očiam okám ušiam uchám

A oči oká uši uchá

L očiach okách ušiach uchám

I očami okami ušami uchami